

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - **17072909**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

20 Ekim 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

MERSİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN BURHANETTİN KOCAMAZ'IN
TBMM 7/42027 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Çevre Kanunu'nda yapılan yeni düzenlemelerle, Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporları yerli ve yabancı şirketler için adeta bir formaliteye dönüşmüştür. Bundan böyle ormanlık alanlar ve tarım arazileri dahil olmak üzere bazı hassas alanlar için resmî kurumlara, ÇED süresinde en geç üç ay içinde görüş bildirme zorunluluğu getirilmiş, bu süre içerisinde görüş bildirmeyen kurum olumlu görüş bildirmiş yani "izin vermiş" sayılmıştır.

Bir başka düzenlemede ise olumlu Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporları çıkmadan teşvik, onay, izin ve ruhsat süreçlerine başvurulmasına olanak sağlanmıştır. Böylece "yatırımın ilerlemiş olması" gerekçesiyle sonradan ÇED süreci olumsuz neticelense dahi projenin durdurulması neredeyse imkânsız hale gelmiştir.

Bu bilgiler ışığında;

1-Yapılan bu düzenlemeden yararlanmak için toplam kaç firma başvuru yapmıştır? Bu firmaların isimleri, başvuru yaptıkları iller ve alanlar nerelerdir?

2-Bu iller ve alanlar içinde Mersin ilimiz var mıdır? Var ise hangi alan için, hangi firma, hangi amaçla başvuru yapılmıştır?

3-ÇED süreçlerini formalite olmaktan çıkararak vatandaşlarımızdan tepki değil, taktir gören bilime, insana ve çevreye duyarlı yeni Kanuni düzenler yapmayı düşünüyor musunuz? Bu konuda bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP

Bilindiği üzere Çevresel Etki Değerlendirmesi; gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları içermekte ve 29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin Ek-1 ve Ek-2 Listelerinde yer alan projelere uygulanmakta ve bu projeler için ÇED süreci yürütülmektedir. Mezkûr Yönetmeliğin Ek-1 Listesine giren faaliyetlerin yapılması planlanması durumunda Bakanlığımıza, Ek-2 Listesi kapsamına giren faaliyetlerin yapılması planlanması durumunda ise ilgili Valiliğe (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) başvuru yapılması ve “ÇED Olumlu” kararı alınmadan faaliyete başlanmaması gerekmektedir.

ÇED süreci yürütülürken proje alanının özellikleri dikkate alınarak ilgili kurum/kuruluşlardan görüş alınmakta (Bakanlıkta yürütülen ÇED süreçlerinde Bakanlık tarafından oluşturulan İnceleme Değerlendirme Komisyon marifeti ile karar verilmektedir.) olup, söz konusu görüşler kapsamında karar verilmektedir. (Örnek: Tarım alanlarında yetkili ve sorumlu kurum olan Tarım ve Orman Bakanlığı ilgili birimlerinden, endemik tür ve habitatlar için Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünden vb. görüşler alınmaktadır.)

29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin 12.maddesi “Komisyonun çalışma usulü ve çevresel etki değerlendirme raporunun incelenmesi” ile ilgili hükümleri içermekte olup 2.fikrasında; *“İnceleme değerlendirme toplantı tarihinden itibaren 30 takvim günü içerisinde görüş bildirmeyen kurum/kuruluşun görüşü olumlu kabul edilir. Görüş bildirmek için ilave süreye ihtiyaç duyulması halinde talep ilgili komisyon üyesi tarafından yazılı olarak Bakanlığa iletilir. Kurum/kuruluşların ilave süre talepleri Bakanlık tarafından dikkate alınır.”* hükmünü içermektedir.

Ayrıca “Çevresel etki değerlendirme başvuru dosyası, çevresel etki değerlendirme raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlama yükümlülüğü” başlığı altında 6.madde 3.fıkra; “Bu Yönetmeliğe tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı (Mülga ibare: RG-5/3/2026-33187) alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Ancak bu durum söz konusu teşvik, onay, izin ve ruhsat süreçlerine başvurulmasına engel teşkil etmez.” şeklinde yer almakta olup ÇED süreci tamamlanmadan teşvik, onay izin ve ruhsat süreçlerine sadece başvuru yapılabileceği anılan yönetmelikle düzenlenmiştir.